

Eenheid

Heeft u ook dat skeletje gezien op het omslag van ons vorige nummer? Het hing linksboven, vrijwel onzichtbaar, naast de 'N' van 'Nieuw Archief voor Wiskunde'. Was dit, bedoeld of onbedoeld, een verborgen boodschap van de eindredactie? Inderdaad zou je er wel symboliek in kunnen zien: er wordt enorm veel en op verschillende manieren gerekend in Nederland, maar de wiskunde hangt er tot op het bot verteerd bij. Dit verwoordt precies het gevoel van veel wiskundigen in dit land, dat er onvoldoende geld is en dat de meerwaarde van wiskunde eenvoudigweg niet wordt gezien.

Nu kunnen we natuurlijk blijven klagen en ons onbegrepen voelen. We zouden ook eens de hand in eigen boezem kunnen steken, analyseren hoe het zo gekomen is en actie ondernemen om dit tijt te keren. Gelukkig gebeurt dat laatste ook: eind 2008 is het *Masterplan Toekomst Wiskunde* gepresenteerd, en recent is het *Platform Wiskunde Nederland* (PWN) opgericht, na jaren van discussie. In dit nummer besteden we er uitgebreid aandacht aan door het slotdocument integraal te publiceren. Met het PWN slaan het Koninklijk Wiskundig Genootschap en de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren de handen ineen, om zo tot één gezamenlijke organisatie voor de wiskunde in Nederland te komen. Eenheid is hier dus het toverwoord, eenheid die broodnodig is voor de wiskunde. In andere disciplines, zoals de sterrenkunde, de natuurkunde, de informatica en de chemie, bestaan dergelijke organen al veel langer. Laten we hopen op, maar vooral met zijn allen meewerken aan, het toekomstige succes van PWN.

Ook de drie technische universiteiten slaan de handen ineen, zoals blijkt uit het verslag van het openingssymposium van 3TU.AMI, ofwel 'Applied Mathematics Institute'. Eenheid speelt ook hier een belangrijke rol, zich gezamenlijk presenteren naar de maatschappij en industrie. Dat is dringend nodig in een tijd waarin wiskundigen in het bedrijfsleven en masse worden ontslagen: zowel bij Philips, NXP Semiconductors als Shell zijn dit jaar de wiskundigen verdreven, onder het mom van een andere koers van het bedrijf. Inderdaad, er wordt tegenwoordig in het bedrijfsleven geoptimaliseerd met slechts één parameter, namelijk geld. Dat is simpel en overzichtelijk, maar men kan zich afvragen wat de effecten zijn op de langere termijn. De wiskunde

zal zich op deze nieuwe situatie moeten instellen, en proberen het nog groter geworden gat met de industrie te overbruggen. Wiskunde heeft altijd een onzichtbare bijdrage gehad aan de zichtbare successen, maar het wordt hoog tijd dat de zichtbaarheid van de wiskunde zelf wordt vergroot. Bovendien zullen we moeten leren de wiskunde beter te verkopen. Wat dat betreft gaf Richard Boucherie (UT) op het 3TU.AMI symposium een prachtig voorbeeld, waarin de directie van een ziekenhuis pas was overtuigd toen er een animatie werd getoond van de effectiviteit van een nieuwe methodiek om wachttijden drastisch te bekorten.

En hoe zit het dan met de eenheid in het wiskunde- c.q. rekenonderwijs? In het vorige nummer publiceerden we een artikel van Marja van den Heuvel-Panhuizen en Adri Treffers van het Freudenthal Instituut over de resultaten van het realistisch rekenonderwijs. Dit artikel was eerder verschenen in het Tijdschrift voor Orthopedagogiek, en sindsdien is in datzelfde tijdschrift ook een aantal reacties verschenen waar we de lezer graag naar verwijzen. Met een laatste ingezonden brief in 'De derde wet' willen wij de discussie echter afsluiten, ook al omwille van de broodnodige eenheid. Het recente KNAW-rapport 'Rekenonderwijs op de basisschool: analyse en sleutels tot verbetering', betoogt dat er geen verschil is aangetoond in het effect van de realistische en de traditionele rekendidactiek, en dat de aandacht verlegd zou moeten worden naar het werkelijke probleem, namelijk dat de leraar zelf niet meer leert rekenen. Het rapport had blijkbaar een helende werking, want in de week na publicatie werd er uit beide kampen nog wat gepruttel vernomen, maar dat ebde weg.

Op allerlei fronten wordt dus gewerkt aan een betere toekomst voor de wiskunde in Nederland, door de handen ineen te slaan en tevens uit de mouwen te steken. Wat dat betreft wil ik nog eens de oproep herhalen uit het vorige redactioneel: het is hoog tijd dat meer wiskundigen verantwoordelijkheid nemen voor de promotie van de wiskunde en het discours binnen het vak. Maar laten we het wel gezamenlijk doen! ←

Wil Schilders, hoofdredacteur

NXP Semiconductors en TU Eindhoven